

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., v právní věci žalobce **R. P.**, bytem O., K. 184/29, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2014, č. j. KUOK 64964/2014, **ve věci přestupku**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 5. 2014, č. j. SMOL/096740/2014/OARMV/DPD/Hon, kterým byl žalobce uznán vinným ze

spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 2. 8. 2013 v době od 15:05 hod. do 15:05 hod. v Olomouci, při řízení motorového vozidla tovární značky Škoda, RZ X, vjel v protisměru do jednosměrné pozemní komunikace na ulici Kateřinská, ve směru jízdy od Dolního náměstí, do úseku platnosti svislé dopravní značky B2 „Zákaz vjezdu všech vozidel“, což je zakázáno. Svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, uložena pokuta ve výši 1.600 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, když uvedl, že dne 25. 5. 2014 odeslal blanketní odvolání, ve kterém požádal správní orgán o doručování na elektronickou adresu o.@z.eu, správní orgán však odmítl na tuto adresu písemnosti doručovat, což odůvodnil tím, že tuto adresu vyhodnotil jako obstrukční. S tímto žalobce nesouhlasí, neboť volbu adresy učinil v souladu s ustanovením § 19 odst. 3 správního řádu a žalovaný na tuto elektronickou adresu běžně doručuje. V důsledku nesprávného doručování žalovaný porušil povinnost postupovat podle ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu, neboť nevyzval žalobce k doplnění odvolání o jeho odvolací důvody, což představuje vadu řízení ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. Rozhodnutí je dále nezákonné z toho důvodu, že bylo vydáno až po uplynutí jednoleté lhůty podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, když k doručení rozhodnutí došlo až nahlédnutím do spisu zástupcem žalobce dne 19. 9. 2014.

Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou, neboť dle jeho názoru se jedná o předem připravený scénář, jehož cílem je znemožnění doručování jakékoliv písemnosti. Žalovaný se v souladu s rozhodnutími Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 3. 7. 2014, č. j. 9 As 162/2014-31, a ze dne 18. 12. 2013, č. j. 4 As 99/2013-36) domnívá, že ze strany zmocněnce dochází ke zneužití subjektivních práv.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 16. 10. 2013 byl ve věci přestupku žalobce vydán příkaz. Proti tomuto příkazu podal žalobce prostřednictvím svého zmocněnce R. K., LL.M., dne 5. 1. 2013 odpor. V tomto podání byla rovněž obsažena žádost zmocněnce o zasílání veškerých písemností na e-mailovou adresu r.k.@centrum.cz. Správní orgán I. stupně opakovaně předvolával žalobce k ústnímu jednání, když přijetí předvolání zaslaného na e-mailovou adresu r.k.@centrum.cz nebylo příjemcem nikdy potvrzeno, následně tak správní orgán I. stupně zaslal předvolání v listinné podobě na adresu trvalého pobytu jak zmocněnce žalobce, jemuž bylo předvolání doručeno fikcí, tak i přímo žalobci, jež si je osobně převzal. Dne 2. 5. 2014 bylo správním orgánem I. stupně vydáno výše uvedené rozhodnutí. Správní orgán I. stupně jej odeslal na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce, dle doručky byla dne 6. 5. 2014 zanechána zmocněnci výzva k vyzvednutí zásilky včetně poučení, za doručkou byla považována dnem 16. 5. 2014, dne 19. 5. 2014 byla zásilka vložena do schránky zmocněnce. Dne 26. 5. 2014 obdržel správní orgán

I. stupně podání zmocněnce žalobce Romana Kříže nazvané odvolání, v němž je uvedeno, že se zmocněnec od žalobce dozvěděl, že bylo nařízeno ústní jednání, na něž však zmocněnec nebyl předvolán, proto požádal o nové předvolání a z opatrnosti se zároveň odvolává do rozhodnutí, bylo-li ve věci nějaké vydáno. Obsahem podání byla rovněž žádost o doručování veškerých písemností na elektronickou adresu o.@z.eu. Podání bylo odesláno z elektronické adresy: evidence2@email.cz, nebylo podepsáno platným elektronickým podpisem. Následně bylo doplněno v listinné podobě. Správní orgán I. stupně dne 6. 6. 2014 zaslal na adresu o.@z.eu výzvu k doplnění podání ze dne 24. 5. 2014, následně výzvu zaslal na trvalou adresu zmocněnce žalobce, když zásilka byla opět doručena fikcí, a to dnem 19. 6. 2014. Správní orgán I. stupně předložil odvolání žalovanému dne 13. 6. 2014. Dne 21. 7. 2014 požádal nový zmocněnec žalobce Ing. M. J. správní orgán I. stupně o nahlédnutí do spisu v předmětné věci. Správní orgán I. stupně sdělil novému zmocněnci, že se spis nachází u žalovaného. Dne 8. 7. 2014 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí. Žalovaný se k e-mailové adrese o.@z.eu ve svém rozhodnutí vyjádřil tak, že ji nelze zadat do systému a elektronické podatelny. Rozhodnutí bylo žalovaným zasláno na e-mailovou adresu r.k.@centrum.cz a dále na adresu trvalého pobytu zmocněnce, jemuž byla zásilka doručena fikcí dne 22. 7. 2014, a žalobci, který zásilku převzal osobně dne 15. 7. 2014.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud k věci uvádí, že otázkou doručování na adresu s diakritikou (byť jiného znění, avšak ve věci téhož zástupce – Mgr. Jaroslava Topola) se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015-26, v němž uvedl následující: *[24]Právní úprava postupu správního orgánu při doručování písemností na elektronickou adresu určenou účastníkem plyne především z § 19 správního řádu. „[N]a požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení“ (odstavec 3). „V případě doručování na elektronickou adresu [pak] platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (odstavec 8). „Pokud [pak] nebylo možno doručit písemnost doručovanou na elektronickou adresu adresáta podle odstavce 3 nebo 8, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní správní orgán neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí*

pisemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (odstavec 9).

[28] Jak již bylo výše uvedeno, žalovanému se nepodařilo doručit napadené rozhodnutí na stěžovatelem (zástupcem stěžovatele) uvedenou elektronickou adresu pro doručování, neboť zprávu nebylo možno odeslat. V návaznosti na to proto žalovaný rozhodnutí doručil v listinné podobě na adresu trvalého pobytu zástupce stěžovatele. Výše citovaná právní úprava plynoucí z § 19 správního řádu na situaci, která nastala v projednávané věci, výslovně nedopadá. Správní řád totiž předpokládá jednak pouze doručení na elektronickou adresu, které není řádně a včas potvrzeno (§ 19 odst. 8), a jednak vrácení elektronické zprávy jako nedoručitelné (odstavec 9). Zákonodárce tedy zjevně nepočítal se situací, kdy správní orgán užívající určitou aplikaci k odesílání elektronických zpráv nebude moci na některou elektronickou adresu podání vůbec odeslat, a zpráva se tedy nebude moci ani vrátit jako nedoručitelná (obdobně je ostatně konstruována i úprava doručování na elektronickou adresu v ostatních procesních předpisech, srov. např. § 47 odst. 3 o. s. ř.).

[29] Pro posouzení projednávané věci je dále podstatné, že nemožnost odeslat pisemnost na elektronickou adresu uvedenou zástupcem stěžovatele zde není zjevně dána v důsledku jednorázového technického výpadku, pochybení lidského faktoru či jinou událostí nahodilého charakteru přičitatelnou žalovanému. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho úřední činnosti známo (např. rozsudek ze dne 23. 7. 2015, čj. 8 As 36/2015-54), že žalovanému se v obdobné věci jiného účastníka (nicméně zastoupeného v řízení před správním orgánem stejným zmocněncem a v řízení o kasační stížnosti stejným advokátem jako v projednávané věci) taktéž nepodařilo rozhodnutí na uvedenou elektronickou adresu nejen doručit, ale ani vůbec odeslat. Stejně jako ve shora označené věci zde nemá soud s ohledem na podobu správního spisu důvod jakkoliv zpochybňovat závěry žalovaného, podle něhož důvod, pro který nebylo možno zprávu (rozhodnutí) na stěžovatelem uvedenou elektronickou adresu ani odeslat, spočívá v tom, že tato adresa obsahuje diakritická znaménka. Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že doménová jména či emailové adresy díky tzv. systému IDN (Internationalized Domain Names) již mohou obsahovat znaky národních abeced, přičemž dochází k rozšiřování využití takových znaků v emailových adresách (srov. např. Sondy do nitra internetu 195. IDN – domény s diakritikou. Veřejná správa, 2010, č. 10, s. 24). Na druhou stranu ovšem nelze vyjít z toho, že by využití diakritických znamének již bylo zcela standardní součástí všech domén a běžnou součástí adres užívaných pro elektronickou komunikaci (srov. např. vyjádření správce domény cz CZ.NIC na <http://háčkyčárky.cz>). Jestliže tedy žalovaný nemohl odeslat žalobou napadené rozhodnutí na stěžovatelem označenou elektronickou adresu, nestalo se tak v projednávané věci v důsledku jednorázového pochybení některého z jeho zaměstnanců či technické závady, ale v důsledku systémového problému technického charakteru. Nelze ostatně nevyjádřit podiv nad tím, že elektronickou adresu obsahující diakritická znaménka zvolila právě osoba vystupující v řízení před správními orgány jako zástupce účastníků, u níž se předpokládá, že jí budou doručovány písemnosti ze strany různých správních orgánů, jejichž úroveň technické vybavenosti a dostupnost moderních technologií či programů může být často zcela odlišná.

[30] Přestože právní úprava doručování podle správního řádu je konstruována na prioritě doručování na adresu zvolenou účastníkem (jeho zástupcem), nemůže volba doručovací adresy v elektronické podobě představovat jediný přípustný prostředek doručení určité písemnosti účastníkům (jejich zástupcům). Zvláště pokud je dána objektivní technická překážka, která není jednorázová či snadno odstranitelná, bylo by v rozporu se smyslem § 19 odst. 4 správního řádu, který má přispívat k urychlení řízení, formálně lpět na povinnosti doručovat výhradně elektronicky. Jinak řečeno lze připustit, aby správní orgán, jsou-li dány výše nastíněné technické překážky, za analogického užití § 19 odst. 8 a 9 správního řádu, písemnost i přes žádost o doručování na elektronickou adresu doručoval, jakoby adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Takový postup lze připustit tím spíše, pokud je doručováno zástupci účastníka zmocněnému též k přijímání písemností. Výše uvedené závěry nepochybně nelze vykládat tak, že by bylo na libovolné úvaze správního orgánu, aby v důsledku jakýchkoliv (byť i nevýznamných, jednorázových či pouze potencionálních) technických problémů rezignoval na povinnost doručovat primárně na účastníky zvolenou doručovací adresu, tato povinnost však nemůže být absolutní. Stejně tak výše uvedené nezabývá správní orgán povinností vést správní spis způsobem, z něhož budou jasné zřetelné (technické) důvody, pro něž se nepodařilo určitou písemnost odeslat.

[31] Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci uzavírá, že krajský soud nepostupoval nezákonně, pokud žalobu odmítl a při určení počátku běhu lhůty pro podání žaloby vyšel z data, kdy bylo rozhodnutí žalovaného doručeno zástupci stěžovatele v listinné podobě na adresu jeho trvalého pobytu.

[32] ... Výše uvedené pak nutně vede Nejvyšší správní soud k závěru, že obdobně jako ve věcech vedených u zdejšího soudu [viz např. rozhodnutí ze dne 19. 8. 2015, čj. 3 As 139/2014-29, ze dne 3. 7. 2014, čj. 9 As 162/2014-31 nebo ze dne 3. 7. 2014, čj. 9 As 144/2014-53 (byť se změněnou „procesní taktikou“)] představuje popsání využití elektronické adresy pro doručování s využitím diakritických znamének i v tomto případě předem promyšlený procesní postup, který má za cíl komplikovat a protahovat správní řízení, resp. generovat v rámci řízení problémové situace, jež mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k formálním pochybením správních orgánů, a dosáhnout tak v důsledku toho prekluze odpovědnosti za přestupek (srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015-37). Takový postup nelze akceptovat a poskytovat mu soudní ochranu.

Krajský soud se plně ztotožňuje s názorem Nejvyššího správního soudu, neshledal důvody pro jiné posouzení v projednávané věci, neboť procesní postup zmocněnce žalobce ve správním řízení ve výše uvedené věci rozhodované Nejvyšším správním soudem je obdobný s postupem zmocněnce žalobce v nyní posuzované věci. I v nyní posuzovaném případě si zmocněnec žalobce poté, co nejprve požádal správní orgán o doručování na e-mailovou adresu r.k.@centrum.cz, na níž však nepotvrzoval přijetí písemností, následně v rámci podání nazvaného odvolání, jež podal z e-mailové adresy e.2@email.cz, požádal o zasílání všech písemností na e-mailovou adresu o.@z..eu, tedy na adresu obsahující diakritické znaménko.

Krajský soud nemá důvod jakkoliv zpochybňovat závěry žalovaného, podle něhož důvod, pro který nebylo možno zprávu (rozhodnutí) na žalobcem uvedenou elektronickou adresu ani odeslat, spočívá v tom, že tato adresa obsahuje diakritická znaménka, což je problematický formát, jež doposud neumožňuje žádná česká doména, pouze doména zahraniční, z níž zmocněnec navíc nikdy sám se správními orgány nekomunikoval, když i odvolání, v němž požádal o zasílání písemností na e-mailovou adresu o.@z..eu, odeslal z e-mailové adresy e.@email.cz. Pokud by tak učinil a podání by odeslal z e-mailové adresy o.@z..eu, získal by správní orgán možnost na tuto adresu písemnost odeslat, neboť by se adresa s diakritickým znaménkem správnímu orgánu zobrazila v tzv. ACE tvaru, tj. bez problematického diakritického znaménka. I tato skutečnost přispívá k utvrzení závěru, že jednoznačným cílem zmocněnce je snaha o ztížení či znemožnění doručování a následné dovolávání se vad a nedodržení řádných postupů správních orgánů při doručování. Takovému postupu nelze poskytnout soudní ochranu.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí, za situace, kdy je dána objektivní technická překážka, která není jednorázová či snadno odstranitelná, bylo by v rozporu se smyslem § 19 odst. 4 správního řádu, který má přispívat k urychlení řízení, formálně lpět na povinnosti doručovat výhradně elektronicky. Tedy lze připustit, aby správní orgán, jsou-li dány výše nastíněné technické překážky, za analogického užití § 19 odst. 8 a 9 správního řádu, písemnost i přes žádost o doručování na elektronickou adresu doručoval, jakoby adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal, což žalovaný učinil, neboť doručoval rozhodnutí na adresu zmocněnce, rozhodnutí navíc zaslal i na původní e-mailovou adresu zmocněnce r.k.@centrum.cz, převzetí písemnosti však opět nebylo zmocněncem potvrzeno. Správní orgán I. stupně (v případě výzvy zmocněnci k doplnění blanketního odvolání) a stejně tak žalovaný (v případě doručování rozhodnutí) tedy postupovali správně, pokud při doručování písemností postupovali v souladu s ustanovením § 19 odst. 8 a 9 a § 20 správního řádu a doručovali je v listinné podobě na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce. Ze správního spisu vyplývá, že výzva správního orgánu I. stupně byla zmocněnci doručena fikcí dne 19. 6. 2014. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2014 bylo doručeno zmocněnci žalobce fikcí dne 22. 7. 2014 a tohoto dne nabylo právní moci. Žalobce se přestupku dopustil dne 2. 8. 2013, byla tak dodržena jednoletá lhůta pro rozhodnutí stanovená ustanovením § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015.

S ohledem na výše uvedené krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když plně procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu v tomto soudním řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 22. října 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně